

Veiligheid en gezondheid op het werk en internationale arbeidsverdragen in België

Meer dan 40 verdragen (of conventies) en aanbevelingen van de Internationale Arbeidsorganisatie (IAO/International Labour Organisation - ILO) gaan over arbeidsveiligheid en -gezondheid. België is een van de vier landen die de meeste verdragen hebben geratificeerd.

Onderwerpen: [Overheidsbeleid](#)

©: preventMail 22/2023

Last change: 26.06.25

Verdragen

De internationale arbeidsorganisatie (IAO/International Labour Organisation ILO) werkt onder de koepel van de Verenigde Naties. De doelstelling van de IAO is het beschermen van arbeidsrechten en het streven naar betere arbeidsvoorwaarden en -omstandigheden. De werking van de IAO is gebaseerd op basis van tripartisme, m.n. overheden, werkgevers en werknemers zijn gezamenlijk betrokken. Een belangrijk juridisch instrument van de IAO zijn de internationale verdragen (conventies). Een verdrag is een bindende overeenkomst tussen lidstaten van de IAO en is bedoeld om gelijke kansen, fatsoenlijke arbeidsomstandigheden en bescherming van arbeidsrechten voor iedereen te waarborgen, ongeacht waar ter wereld ze werken.

Drie groepen

Er zijn drie grote groepen IAO-verdragen (ILO-conventions):

- 1. Basisprincipes inzake veiligheid en gezondheid op het werk**, bv. conventie nr. 155 over de veiligheid en de gezondheid van de werknemers
- 2. Veiligheid en gezondheid in specifieke economische sectoren**, bv. conventie nr. 167 over de veiligheid en de gezondheid in de bouwsector
- 3. Bescherming tegen specifieke risico's**, bv. conventie nr. 139 betreffende beroepskankers

Totstandkoming

Het uitvaardigen van internationale verdragen maakt binnen de IAO deel uit van een bijzonder wetgevend proces, waarbij vertegenwoordigers van de regeringen, de werkgevers en de werknemers van over de hele wereld betrokken zijn. In een eerste stap wordt het onderwerp ingeschreven bij de Internationale Arbeidsconferentie door de Raad van beheer, het uitvoerend orgaan van de IAO. Het Internationaal Arbeidsbureau (IAB), het permanente secretariaat van de IAO, bereidt dan een rapport voor met een analyse van de wetgeving en de praktijken van de lidstaten. Dit rapport wordt voorgelegd aan de lidstaten en aan de werkgevers- en werknemersorganisaties zodat zij hun commentaren kunnen formuleren. Vervolgens wordt het verslag doorgegeven aan de Internationale Arbeidsconferentie voor een eerste bespreking. Een tweede rapport, voorbereid door het IAB, wordt daarna samen

met een juridisch voorstel verzonden ter nalezing. Het wordt vervolgens voorgelegd aan de volgende zitting van de Conferentie, waar het opnieuw wordt besproken, zo nodig gewijzigd en ten slotte voorgelegd voor goedkeuring. Deze 'dubbele bespreking' is een procedure die aan de deelnemers van de Conferentie de nodige tijd geeft om het voorstel te analyseren en commentaren te formuleren. Voor de goedkeuring van een norm is een tweederdemeerderheid vereist.

Ratificatie

Zodra een verdrag is goedgekeurd, leggen de IAO-lidstaten het voor aan de bevoegde nationale overheid (in principe het parlement). Wanneer een land een conventie ratificeert, treedt deze doorgaans in werking voor dat land één jaar na de datum van de ratificatie. Procedures inzake klachten en bezwaren kunnen worden ingesteld tegen elke staat die de bepalingen van een geratificeerde conventie niet naleeft.

Inwerkingtreding

Elke goedgekeurde conventie bevat een bepaling betreffende de inwerkingtreding. De gewone werkwijze van de IAO voorziet sinds 1928 dat een conventie twaalf maanden na de registratie van de tweede ratificatie in werking treedt. Wanneer een conventie dus geratificeerd is door twee IAO-lidstaten, moet men nog een jaar wachten voordat ze in werking treedt.

Belgische ratificaties

België is al lid van de Internationale Arbeidsorganisatie sinds haar oprichting in 1919 en is een van de negen landen die hebben bijgedragen aan het opstellen van de statuten van de organisatie. Sinds 1919 heeft het België 116 verdragen geratificeerd, waarvan er 77 van kracht zijn. Van de geratificeerde verdragen hebben er 35 te maken met veiligheid en gezondheid op het werk (zie tabel).

IAO-verdragen die nog steeds van kracht zijn en door België geratificeerd zijn	Ratificatiedatum
C081 - Labour Inspection Convention, 1947	05-04-1957
C129 - Labour Inspection (Agriculture) Convention, 1969	08-09-1997
C012 - Workmen's Compensation (Agriculture) Convention, 1921	26-10-1932
C013 - White Lead (Painting) Convention, 1921	19-07-1926
C017 - Workmen's Compensation (Accidents) Convention, 1925	03-10-1927
C018 - Workmen's Compensation (Occupational Diseases) Convention, 1925	03-10-1927
C019 - Equality of Treatment (Accident Compensation) Convention, 1925	03-10-1927

IAO-verdragen die nog steeds van kracht zijn en door België geratificeerd zijn	Ratificatiedatum
C032 - Protection against Accidents (Dockers) Convention (Revised), 1932	02-07-1952
C077 - Medical Examination of Young Persons (Industry) Convention, 1946	10-04-1979
C085 - Labour Inspectorates (Non-Metropolitan Territories) Convention, 1947	27-01-1955
C097 - Migration for Employment Convention (Revised), Convention, 1949	27-07-1953
C113 - Medical Examination (Fishermen) Convention, 1959	08-05-1963
C115 - Radiation Protection Convention, 1960	02-07-1965
C120 - Hygiene (Commerce and Offices) Convention, 1964	17-05-1978
C121 - Employment Injury Benefits Convention, 1964	22-04-1970
C124 - Medical Examination of Young Persons (Underground Work) Convention, 1965	06-05-1977
C139 - Occupational Cancer Convention, 1974	11-10-1996
C148 - Working Environment (Air Pollution, Noise and Vibration) Convention, 1977	01-06-1994

IAO-verdragen die nog steeds van kracht zijn en door België geratificeerd zijn	Ratificatiedatum
C149 - Nursing Personnel Convention, 1977	29-03-1988
C155 - Occupational Safety and Health Convention, 1981	28-02-2011
C159 - Vocational Rehabilitation and Employment (Disabled Persons) Convention, 1983	10-06-2015
C161 - Occupational Health Services Convention, 1985	28-02-2011
C162 - Asbestos Convention, 1986	11-10-1996
C167 - Safety and Health in Construction Convention, 1988	08-06-2016
C170 - Chemicals Convention, 1990	14-06-2017
C171 - Night Work Convention, 1990	28-05-1997
C172 - Working Conditions (Hotels and Restaurants) Convention, 1991	14-06-2017
C174 - Prevention of Major Industrial Accidents Convention, 1993	09-06-2004
C176 - Safety and Health in Mines Convention, 1995	02-10-2012
C177 - Home Work Convention, 1996	02-10-2012

IAO-verdragen die nog steeds van kracht zijn en door België geratificeerd zijn	Ratificatiedatum
C184 - Safety and Health in Agriculture Convention, 2001	10-11-2015
MLC - Maritime Labour Convention, 2006	20-08-2013
C187 - Promotional Framework for Occupational Safety and Health Convention, 2006	31-05-2018
C189 - Domestic Workers Convention, 2011	10-06-2015
C190 - Violence and Harassment Convention, 2019	13-06-2023
C192 - Prevention and protection against biological hazards in the working environment, 2025	

Alle door België geratificeerde internationale arbeidsovereenkomsten zijn beschikbaar op www.ilo.org (in het Engels).